

Ako planirate jednodnevne izlete, zanimljiva lokacija je i mjesto Veliki Grđevac, nedaleko od Bjelovara uz cestu prema Daruvaru, koje je i rodno selo poznatog hrvatskog pisca za djecu Mate Lovraka. Jedna od lokacija koju tamo možete razgledati je "Centar Mate Lovraka".

Lovrakov centar smješten je uz cestu Veliki Grđevac – Grubišno Polje, pokraj sportskog ribnjaka Športsko-ribolovnog društva "Grđevica". U Centru se nalazi vodenica iz romana i filma "Družba Pere Kvržice" te kompozicija povijesnog vlaka iz romana i filma "Vlak u snijegu". Mlin se nalazi na istom mjestu i identičan je onome kakav su u romanu i filmu obnavljali Pero i družina. Uz mlin su dječje igralište, šetnica uz vodotok s klupama i etnografski sadržaji. Sastavni dio Lovrakovog centra je i "Staza prijatelja prirode" koja vodi kroz šumu.

Nastavnici III. osnovne škole iz Bjelovara Goran Čanić, Darko Lukić, Božo Čenan i Tomislav Tomaško i načelnik Općine Veliki Grđevac Marijan Dautanac ispred "Vlaka u snijegu" u Lovrakovom centru

U nastavku teksta bavit ću se samo Vlakom u snijegu. No, ne romanom, koji je dio standardne lektire za treće razrede osnovne škole, već filmom. Iako je i film popularan i poznat danas kao i 1976. godine kada je snimljen, te se o njemu skoro sve zna, postoje neke činjenice koje nisu sasvim poznate ili su zaboravljene. Pa eto, da vas podsjetim ili po prvi put informiram.

GLAVNE SCENE SNIMLJENE U GRGINCU I TOMAŠU

U Zoološkom vrtu u Zagrebu, zimi 1973. godine, snimljeni su prvi kadrovi filma "Vlak u snijegu". No, glavne scene su snimljene na željezničkoj pruzi Bjelovar – Kloštar Podravski u selu Grgincu, te u selu Tomašu nedaleko Bjelovara. Na pruzi u Grgincu snimljena je i glavna scena u kojoj vlak dolazi u zapuh snijega koji ga zaustavlja, a zapuh na kraju probijaju složne male dječje ruke. Po toj istoj pruzi danas vozi vlak ove nazvan "Mato Lovrak". U Tomašu su snimljene scene u središtu sela i u osnovnoj školi koja je tada bila područna škola Osnovne škole "Milan Bakić-Baja", a danas je to područna škola "II. osnovne škole" u Bjelovaru. Osim na ti lokacijama film je sniman i u Zagrebu na željezničkom Glavnom kolodvoru, Dolcu, uspinjači, Hrvatskom narodnom kazalištu i Tiskari, te na željezničkoj stanici stanici u Rovišću. Režirao ga je Mate Relja, koji je ujedno modificirajući roman i napisao scenarij.

Glavne uloge odglumili su Slavko Štimac (kao Ljuban) i dvoje Bjelovarčana – Gordana Inkret udana Subotičanec i Željko Malčić.

"MOJI MI NISU VJEROVALI"

Gordana Subotičanec koja je u filmu glumila Dragu, glavni ženski lik, prisjeća se kako je sve počelo tih dana. "Jednog dana došli su u naš razred da bi odabrali neku od nas djevojčica za ulogu Drage", priča Gordana koja je u to vrijeme pohađala treći razred u područnoj školi u Novim Plavnicama Osnovne škole "Dr. Franko Winter" iz Bjelovara. "Glumci za sve uloge su bili već izabrani, osim za ulogu djevojčice Drage. Curica koja je trebala glumiti Dragu morala je imati dugu plavu kosu isprepletenu u kečke i plave oči. Bitna je bila i visina, jer je glavnog lika glumio Slavko Štimac. On je bio dosta niži od ostalih. Zato su htjeli da curica ne bude viša od njega. Budući da je većina curica u to vrijeme imala kratku kosu, kada su došli u naš razred primijetili su da ja odgovaram traženom opisu. Pozvali su me na pokusno snimanje s još pedesetak curica. Pred kamerama sam se snašla bolje od ostalih, te su mi rekli da sam dobila jednu od glavnih uloga u filmu. Kad sam došla doma, moji mi nisu vjerovali. Mislili su da sve

izmišljam... da imam bujnu maštu. Stoga sam se morala vratiti u školu i pozvati ljude iz filmske ekipe da dođu kod mene doma, kako bi osobno rekli mojima da ću ja zaista sudjelovati u filmu. Nakon toga dobili smo ugovore koje smo potpisali. Eto, svoj pri ugovor sam potpisala s devet godina."

Snimanje filma je trajalo tri godine i, kako nam kaže Gordana, iako su stalno snimali i gotovo tri godine nisu bili na nastavi, nisu imali nikakvu poštedu od učenja. "Naprotiv", pojasnila je ona, "morali smo između uvježbavanja uloga, koje smo uvježbavali netom prije snimanja, učiti i pripremati se za ispite koje smo redovno polagali kao da smo i pratili nastavu."

Gordana, koja je danas domaćica i majka četvero djece, tih se vremena snimanja prisjeća s velikom radošću: "Nakon 36 godina, kad se vratim unazad, mogu reći da mi je to bilo lijepo iskustvo. Bilo je to druženje koje ću pamtiti cijeli život. Na kraju snimanja filma svi smo se rasplakali! Svi od redatelja do glumaca, jer smo živjeli kao jedna obitelj. Jako lijepo iskustvo, koje se događa jedanput u životu nekog djeteta i to pogotovo u filmu koji je toliko prihvaćen i kod nas i u inozemstvu, koji nije izblijedio nakon svih tih godina".

NAKON PERE OSTAO PERO

Željko Malčić, koji je prije svoje uloge života glumio u nekoliko dječjih igrokaza, također se rado u mislima vratio u vrijeme snimanja "Vlaka u snijegu". "Kao dijete išao sam u područnu školu u Cigleni koja je bila dio Osnovne škole 'Milan Bakić-Baja', tada u peti razred i imao sam 12 godina. Došli su neki stričeki i rekli su da će snimati film prema romanu Mate Lovraka 'Vlak u snijegu'. Biral su djecu za glumce i među ostalima izabrali i mene. Ustvari mene su izabrali zadnjega. Nakon toga dali su nam neki tekst da čitamo... Ne sjećam se točno, ali mislim da je bila pjesmica 'Tri mesara buhu klala'. Nakon što sam pročitao tekst rekli su mi da ću ići u Zagreb na probno snimanje. Na tom snimanju bilo je podosta kandidata, a između njih su odabrali mene za ulogu Pere. Najviše djece glumaca u filmu je bilo iz Ciglene."

GLAVNI GLUMCI DANAS DOMAĆICA I POLICAJAC

Autor Štefan Brajković

Nedjelja, 06 Siječanj 2013 17:11 - Ažurirano Srijeda, 09 Rujan 2015 10:16

[kocan centru](#)

[Loyra](#)